

ARCYBISKUP METROPOLITA CZĘSTOCHOWSKI

Statut księdza emeryta i rencisty Archidiecezji Częstochowskiej

Ojciec święty bł. Jan Paweł II, kierując swój "List do ludzi w podeszłym wieku" zapewnia kapłanów: "Pamiętamy o was, drodzy bracia w kapłaństwie, którzy z powodu przekroczenia ustalonej granicy wieku zrzekliście się już bezpośredniej odpowiedzialności pasterskiej. Kościół nadal was potrzebuje. Wysoko ceni sobie przysługę, jakie nadal jesteście gotowi mu oddawać w różnych dziedzinach apostołatu, liczy na wasz wkład wytrwałej modlitwy, oczekuje waszych wyważonych rad i wzbogaca się dzięki ewangelicznemu świadectwu, jakie składacie każdego dnia" ("List", n. 13).

Kierując się zasadami sprawiedliwości i ewangeliczną miłością w stosunku do kapłanów naszej Archidiecezji, którzy są zaawansowani w latach lub ze względu na stan zdrowia nie mogą pełnić urzędów kościelnych, jak również koniecznością dostosowania przepisów prawa partykularnego w Archidiecezji do aktualnej sytuacji cywilno-prawnej i ekonomicznej, postanawiam, aby odtąd obowiązywały poniższe normy, określające statut kapłana emeryta i rencisty w Archidiecezji Częstochowskiej.

I. EMERYT

1. Emerytem w rozumieniu niniejszego statutu jest kapłan, który przestał pełnić urząd kościelny w związku z osiągnięciem wyznaczonego wieku (kan. 184-186 KPK).
2. Osiągnięcie wieku emerytalnego w Archidiecezji Częstochowskiej następuje wraz z ukończeniem 75 roku życia.

- 3.1. Na sześć miesięcy przed osiągnięciem wieku emerytalnego, kapłan jest usilnie proszony o złożenie w formie pisemnej, na ręce Arcybiskupa Metropolity Częstochowskiego, rezygnacji z pełnionych urzędów.
- 3.2. Kapłan może prosić o przeniesienie w stan emerytalny, nim osiągnie wiek emerytalny, jedynie w szczególnych okolicznościach ocenianych przez Arcybiskupa Metropolite Częstochowskiego.
- 3.3. Arcybiskup Metropolita Częstochowski, po rozważeniu wszystkich okoliczności, decyduje o przyjęciu rezygnacji lub jej odłożeniu.
- 3.4. Uroczyste zakończenie pracy przez kapłana przechodzącego w stan emerytalny organizuje w dekanacie dziekan, w pozostałych przypadkach osoba wyznaczona przez Arcybiskupa Metropolite Częstochowskiego.
- 3.5. Emerytowi, który pełnił dany urząd przysługuje honorowy tytuł "seniora".
4. Emerytura, w rozumieniu niniejszego statutu, jest to dożywotnie comiesięczne świadczenie pieniężne wypłacane emerytowi z funduszu diecezjalnego, o którym mowa w n. 8 niniejszego statutu.

II. RENCISTA

5. Rencistą w rozumieniu niniejszego statutu jest kapłan, który przed osiągnięciem wieku emerytalnego utracił zdolność do pełnienia urzędu kościelnego z racji złego stanu zdrowia.
- 6.1. Przeniesienie na rentę zdrowotną następuje zwykle na prośbę zainteresowanego kapłana, po złożeniu, jeśli to możliwe, pisemnej rezygnacji z pełnionego urzędu.
- 6.2. Arcybiskup Metropolita Częstochowski, po rozważeniu wszystkich okoliczności, decyduje o przyjęciu rezygnacji lub jej odłożeniu.
7. Rentę, w rozumieniu niniejszego statutu, stanowi okresowe świadczenie pieniężne wypłacane z funduszu diecezjalnego, o którym mowa w n. 8 niniejszego statutu.

III. DIECEZJALNY FUNDUSZ EMERYTALNY

- 8.1. Przez diecezjalny fundusz emerytalny rozumie się istniejący w Archidiecezji Częstochowskiej Fundusz Emerytalno - Zapomogowy, jak również inne fundusze będące pod zarządem Arcybiskupa Metropolity Częstochowskiego.
- 8.2. Do funduszu emerytalno - zapomogowego należy obowiązkowo każdy kapłan Archidiecezji Częstochowskiej. Celem funduszu nie jest gromadzenie kapitału na przyszłą własną emeryturę, ale solidarne uczestniczenie całego prezbiterium w trosce o kapłanów emerytów i rencistów.
- 8.3. Z funduszu emerytalno - zapomogowego wypłacana jest następująca pomoc:
- a) comiesięczna subwencja dla kapłanów emerytów i rencistów,
 - b) pomoc finansowa dla księży przebywających w szpitalu oraz innych poważnie chorych,
 - c) inna konieczna pomoc w indywidualnych przypadkach, po przedstawieniu sytuacji przez dziekana i po akceptacji wyrażonej przez Arcybiskupa Metropolite Częstochowskiego.

IV. OBOWIĄZKI KAPŁANÓW W ZAKRESIE UBEZPIECZENIA

- 9.1. Troskę o kapłanów emerytów i rencistów sprawuje Arcybiskup Metropolita Częstochowski, razem ze wszystkimi kapłanami czynnie pracującymi.
- 9.2. Każda parafia prowadzona przez duchownych diecezjalnych oraz każdy kapłan inkardynowany do Archidiecezji Częstochowskiej, z wyjątkiem pobierających świadczenia oraz misjonarzy i studentów stacjonarnych, mają obowiązek dokonywania comiesięcznych wpłat składek na Fundusz Emerytalno - Zapomogowy w wysokości ustalonej przez Arcybiskupa Metropolite Częstochowskiego, zgodnie z kan. 1263 KPK.
- 9.3. Zwolnienia z obowiązku płacenia składek może dokonać wyłącznie Arcybiskup Metropolita Częstochowski. Zwolnienia udziela się w formie pisemnej, po konsultacji z ekonomem i dyrektorem domu księży emerytów.
- 9.4. W przypadku nadzwyczajnej potrzeby Arcybiskup Metropolita Częstochowski może, zgodnie z kan. 1263 KPK, zarządzić dodatkową zbiórkę wśród kapłanów.
10. Wszyscy kapłani diecezjalni winni sumiennie wypełniać zobowiązania wynikające

z obowiązującego prawa polskiego w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego i ubezpieczenia społecznego, zwłaszcza przez terminowe wpłacanie należnych składek i gromadzenie dokumentacji dotyczącej przebiegu pracy.

11. Świadczenia emerytalne i rentowe otrzymywane z funduszków niekościelnych (państwowe i prywatne fundusze emerytalne itp.), przez kapłanów pełniących urzędy kościelne, nie podlegają rozliczeniom parafialnym.

V. ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE

12.1 Emeryci i renciści mają szczególne prawo do opieki ze strony Arcybiskupa Metropolity Częstochowskiego, który chętnie korzysta z ich doświadczenia, spotykając się z nimi zwłaszcza z okazji świąt, osobistych jubileuszy oraz odwiedzając ich w czasie choroby w miejscu zamieszkania lub szpitalu.

12.2 Emeryci i renciści mają prawo do opieki ze strony ojca duchownego kapłanów, który winien stosownie do ich możliwości, zapewnić korzystanie z rekolekcji, dni skupienia i innych praktyk ascetycznych.

13. Wszyscy kapłani Archidiecezji winni troszczyć się o emerytów i rencistów, podtrzymując braterskie kontakty, zapraszając na uroczystości diecezjalne, parafialne i osobiste, jak również korzystając z ich doświadczenia i pomocy w posłudze duszpasterskiej.

14. Przedstawiciel księży emerytów i rencistów, wybrany zgodnie z postanowieniami Statutu, jest członkiem Rady Kapłańskiej.

15.1. Ostateczną wysokość świadczenia, biorąc pod uwagę szczególną sytuację poszczególnych kapłanów, określa Arcybiskup Metropolita Częstochowski.

15.2. Prawo do świadczeń nie przysługuje kapłanom, którzy nie opłacali wymaganych składek.

16. Emeryt i rencista mają prawo do nieodpłatnego otrzymywania pisma urzędowego oraz Kalendarza Liturgicznego.

17.1. Kapłan, przechodzący na emeryturę lub rentę może, jeśli wyraża na to zgodę, zostać mianowany rezydentem w rozumieniu przyjętym w Statucie kapłana rezydenta Archidiecezji Częstochowskiej.

17.2. Jeśli odchodzący na emeryturę lub rentę kapłan nie chce zamieszkiwać w parafii lub jest to niemożliwe czy niewskazane, może zamieszkać w domu księży emerytów, w budynku

kościelnym na terenie archidiecezji, lub wyjątkowo - za zgodą Arcybiskupa Metropolity Częstochowskiego i po podaniu jego dokładnego adresu - w mieszkaniu prywatnym.

- 17.3. Emeryt lub rencista ustępuje swojemu następcy zajmowane przez siebie dotychczas mieszkanie. Wyjątek od tej zasady dopuszcza się jedynie za wyraźną zgodą proboszcza i ordynariusza miejsca. Nowy proboszcz otoczy swojego poprzednika szacunkiem, kapłańską życzliwością i opieką. Wyrazi to poprzez zapraszanie go na parafialne i kapłańskie uroczystości. Proboszcz emeryt jest szczególnie odpowiedzialny za harmonijną współpracę z nowymi duszpasterzami i nie może ingerować w zarząd parafią oraz prowadzenie duszpasterstwa. Żadnemu emerytowi nie wolno podejmować dzieł o charakterze duszpasterskim bez wiedzy i zgody miejscowego proboszcza. Obaj powstrzymają się także od publicznego wyrażania ocen i ewentualnych krytyk na temat spraw parafialnych i ich spraw osobistych. Dotyczy to także innych kapłanów mieszkających na terenie parafii.
- 17.4. Koszt przygotowania i koniecznych remontów mieszkania dla księdza emeryta ponosi parafia, gdzie będzie pełnił urząd rezydenta. Koszty utrzymania mieszkania ponosi emeryt. Stawki i opłaty określa Statut kapłana rezydenta Archidiecezji Częstochowskiej. W mieszkaniu kościelnym nie może mieszkać, bez wyraźnej pisemnej zgody Arcybiskupa Metropolity, nikt poza emerytem lub rencistą. Ksiądz emeryt może korzystać z innych pomieszczeń i urządzeń parafialnych (np. garażu), jeśli wyrazi na to zgodę aktualny proboszcz.
- 17.5. Księża mieszkający w domu emerytów stosują się do zasad funkcjonowania Domu Księży Emerytów i poleceń dyrektora tegoż domu. Księża mieszkający, z powodu braku miejsc, w innym domu należącym do archidiecezji stosują się do zasad funkcjonowania tegoż domu i poleceń jego zarządcy. Opłaty związane z pobytem w innym domu archidiecezji są identyczne jak te, które ponoszą mieszkający w domu Księży Emerytów.
- 17.6. Jeśli emeryt zatrudnia do pomocy inne osoby, on sam ponosi koszty takiej opieki. Jednak w przypadku konieczności szczególnej opieki lekarskiej lub pielęgniarstwa nad emerytowanym proboszczem, dodatkowe wydatki winna pokryć parafia, w której pracuje, jako rezydent lub dom emerytów, o ile kapłan w nim mieszka.
- 17.7. Wskazane jest, aby miejscem pochówku zmarłego emerytowanego proboszcza był cmentarz tej parafii, w której ostatnio pełnił posługę. Jeśli w testamencie wyraził inną wolę, należy ją uszanować, gdy jest to możliwe.
18. Organizacją pogrzebu kapłana zajmuje się proboszcz parafii, w której mieszkał zmarły lub

dyrektor domu księży emerytów, gdy tam zmarły zamieszkiwał, lub zarządca innego budynku kościelnego, jeśli tam zmarły zamieszkiwał. Koszty pogrzebu księdza emeryta, o ile nie mogą być pokryte z pozostawionej przez niego środków na ten cel, pokrywa spadkobierca. Gdy brak jakiegokolwiek majątku po zmarłym, wydatki pokrywa parafia, w której ostatnio pracował.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

19. Księża, którzy przed przejściem na emeryturę nie byli proboszczami, otrzymują świadczenia analogiczne do tych, które przysługują emerytowanym proboszczom. O ich zamieszkaniu zadecyduje Arcybiskup Metropolita Częstochowski, biorąc pod uwagę indywidualne uwarunkowania, możliwości i potrzeby.
20. Wszelkie sprawy sporne związane z zastosowaniem niniejszego statutu rozstrzyga Arcybiskup Metropolita Częstochowski lub wikariusze generalni.
21. Z dniem wejścia w życie niniejszego statutu tracą moc wszystkie dotychczas obowiązujące przepisy prawa partykularnego dotyczące kapłanów emerytów i rencistów, chyba, że niniejszy dekret wprost do nich odsyła.

(-) + Stanisław Nowak
ARCYBISKUP METROPOLITA
CZĘSTOCHOWSKI

(-) Ks. Krzysztof Dziub
KANCLERZ

Częstochowa, 12.09.2011 r.
L.dz. 882